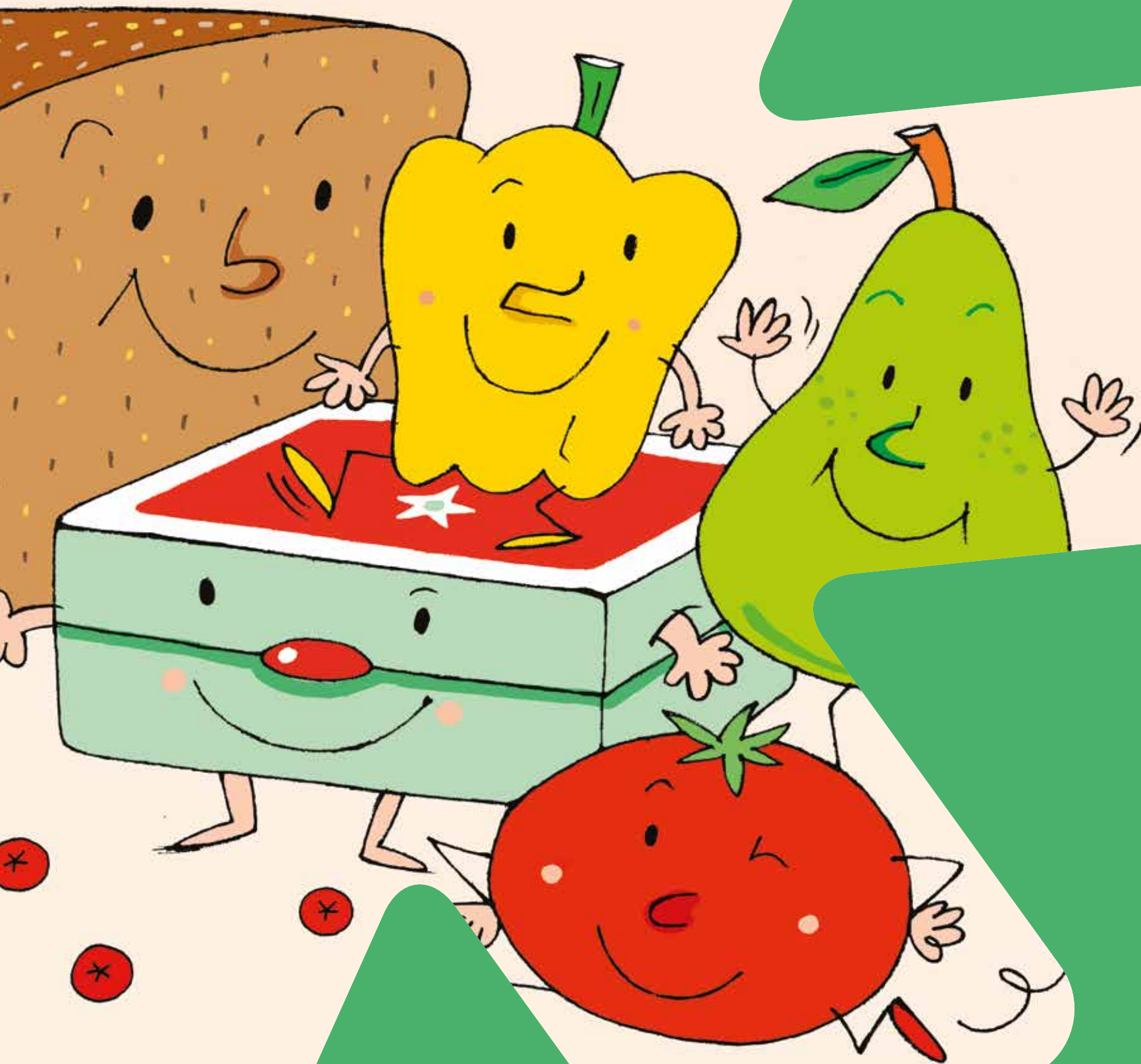
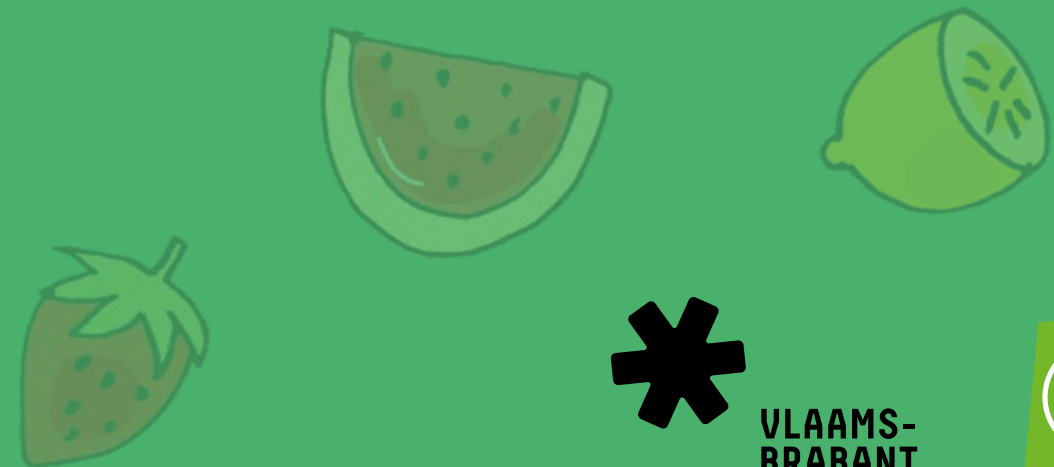




RED DE BROODDDOOS



VLAAMS-
BRABANT



MOS
duurzame
scholen
straffe
scholen



Het is donker.

“Geeeeuuuuuw, wat heb ik lekker geslapen!”

Red rekt zich uit. “Ik ben benieuwd wat voor lekkers ik vandaag mag vervoeren.”

Red heeft een zeer belangrijke taak. Samen met haar broers en zussen zorgt ze voor de middaglunch van de familie Janssens. Je raadt het al: Red is een pracht van een brooddoos.

Mogelijke sleutelvragen

- › Wie heeft er ook een brooddoos? Welke kleur heeft ze?
- › Gebruik je je brooddoos regelmatig / veel / (bijna) nooit? Waarom wel / niet?
- › Heef jouw brooddoos ook broertjes en zusjes? Welke kleur hebben die? Wie gebruikt die?





Ssst, daar komen Lopke en Brecht aan!
Met veel kabaal en gestommel stormen ze de keuken in.
Red wacht vol spanning tot ze haar uit de kast halen.
Maar het loopt helemaal anders dan ze had gehoopt.





“Lang zal hij leven! Lang zal hij leven! Lang zal hij leven in de gloria! Hip hip hip! Hoera!”

“Hé, wat gebeurt daar?!”, roept Red.

“Hé, hallooo, mag ik ook meedoen met het feestje?”

Maar niemand die haar hoort.

Mogelijke sleutelvragen

- › Wat zou daar aan de hand zijn bij Lopke en Brecht?
- › Wat vinden jullie van een (verjaardags)feestje? Wie had er al eens eentje of ging ernaartoe?
- › Wat vind je ervan dat Red niet aan het feestje mag meedoen? Waarom vind je dat?





“Gelukkige verjaardag”, zegt mama, en ze geeft Brecht een dikke zoen en een warme knuffel. “En omdat je vandaag jarig bent, mag je kiezen wat je voor het middageten mee naar school wil.”

Brecht glundert. Zal hij voor een voorverpakt chocoladebroodje uit de supermarkt kiezen? Of gaat hij toch maar voor dat luxebroodje uit de broodjeswinkel?

Mogelijke sleutelvragen

- › Wat zouden jullie kiezen? Het chocoladebroodje of het luxebroodje? Waarom?
- › Wie zou er nog voor iets anders kiezen? Wat dan? Waarom?
- › Wat lust je helemaal niet? Waarom?
- › Heb je een idee hoeveel zo’n broodje kost? → link leggen naar euro (voor oudere kinderen)
- › Vind je dat veel / weinig? Waarom?





Red is verdrietig. Het is duidelijk dat Brecht niet voor haar koos. 'Snif snif. Nu moet ik de hele dag in de donkere kast blijven liggen. Snif snif.'

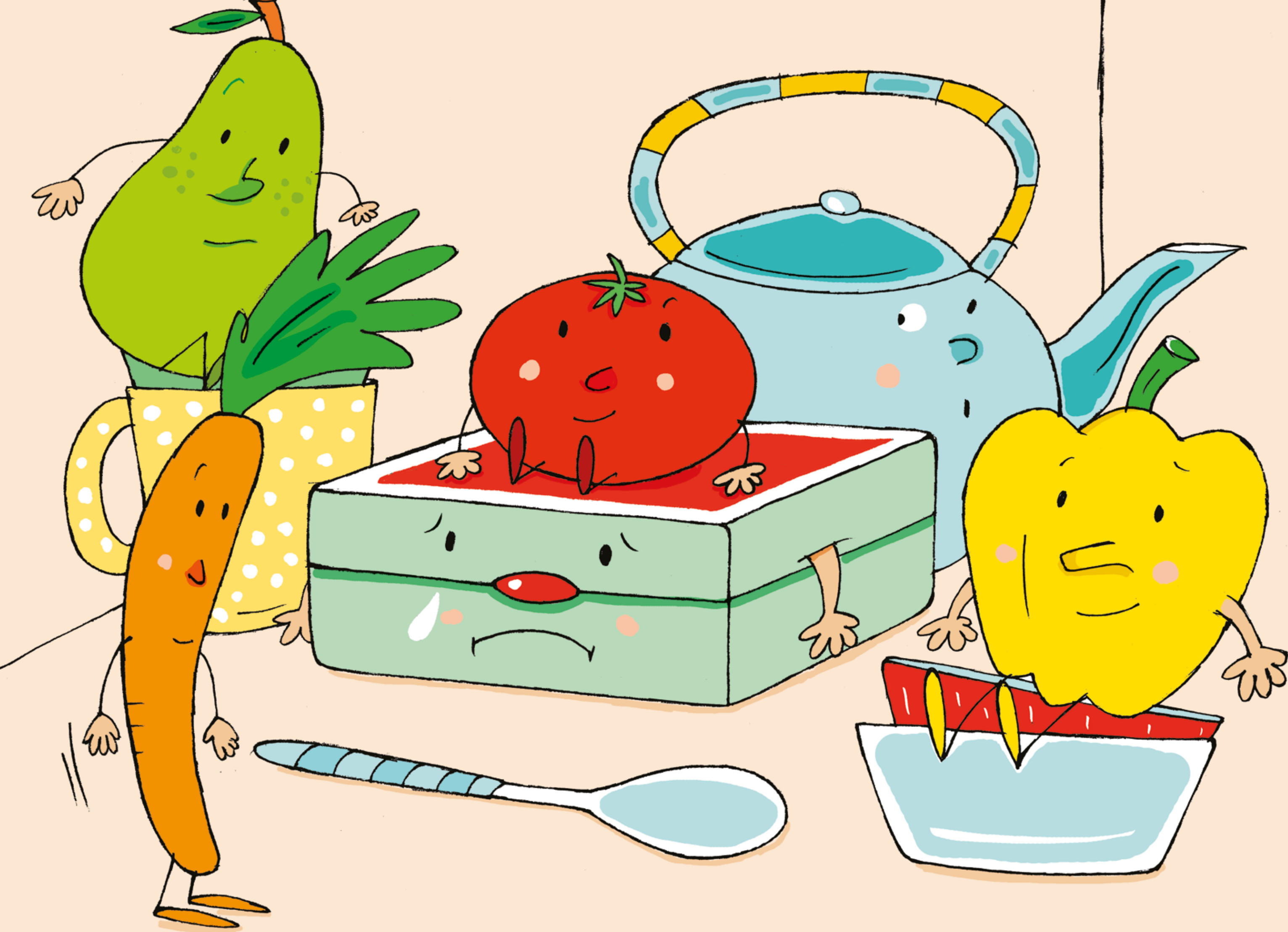
'Hé Red! Re-ed. Pssst!'

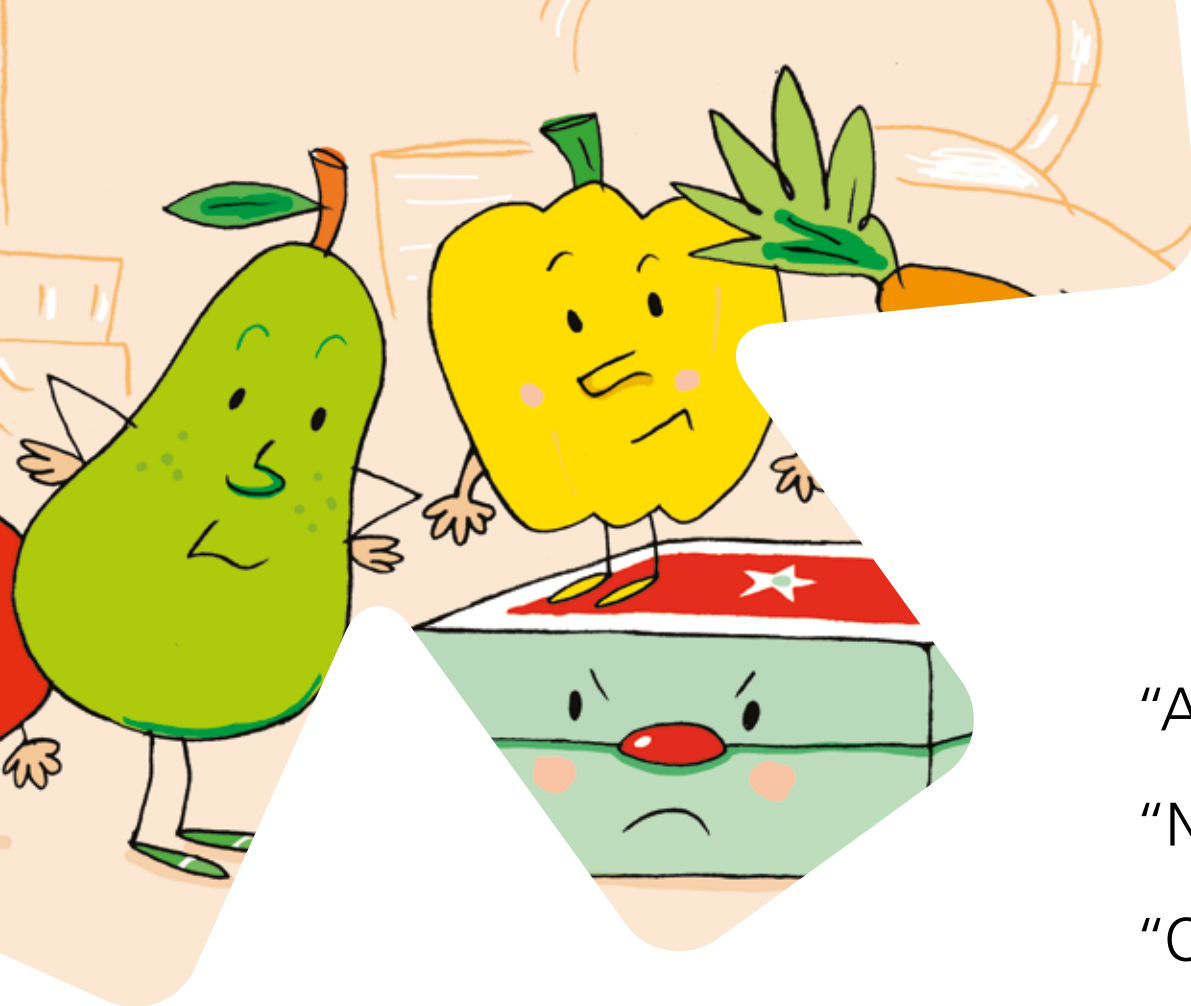
'Wie roept daar op mij?', vraagt Red nieuwsgierig.

Peertje Groen, Worteltje Oranje, Tomaatje Rood, en Paprikaatje Geel hobbelen en rollen naar Red.

Mogelijke sleutelvragen

- › Wat vind je ervan dat Red (weer) de hele dag in de donkere kast moet blijven?
- › Heb jij thuis ook een brooddoos in de kast? Of mag ze (elke dag) mee naar school?
- › Wie kent Peertje Groen, Worteltje Oranje, Tomaatje Rood en Paprikaatje Geel? Lekker? Niet lekker?
- › Wie kent deze kleuren? Zien jullie ze ook in onze klas? Waar ken je ze nog van?





“Ach, jullie zijn het”, zucht Red.

“Natuurlijk zijn wij het! Wie anders?”, giechelt Worteltje Oranje.

“Ook wij mogen vandaag niet mee op avontuur, hoor.”

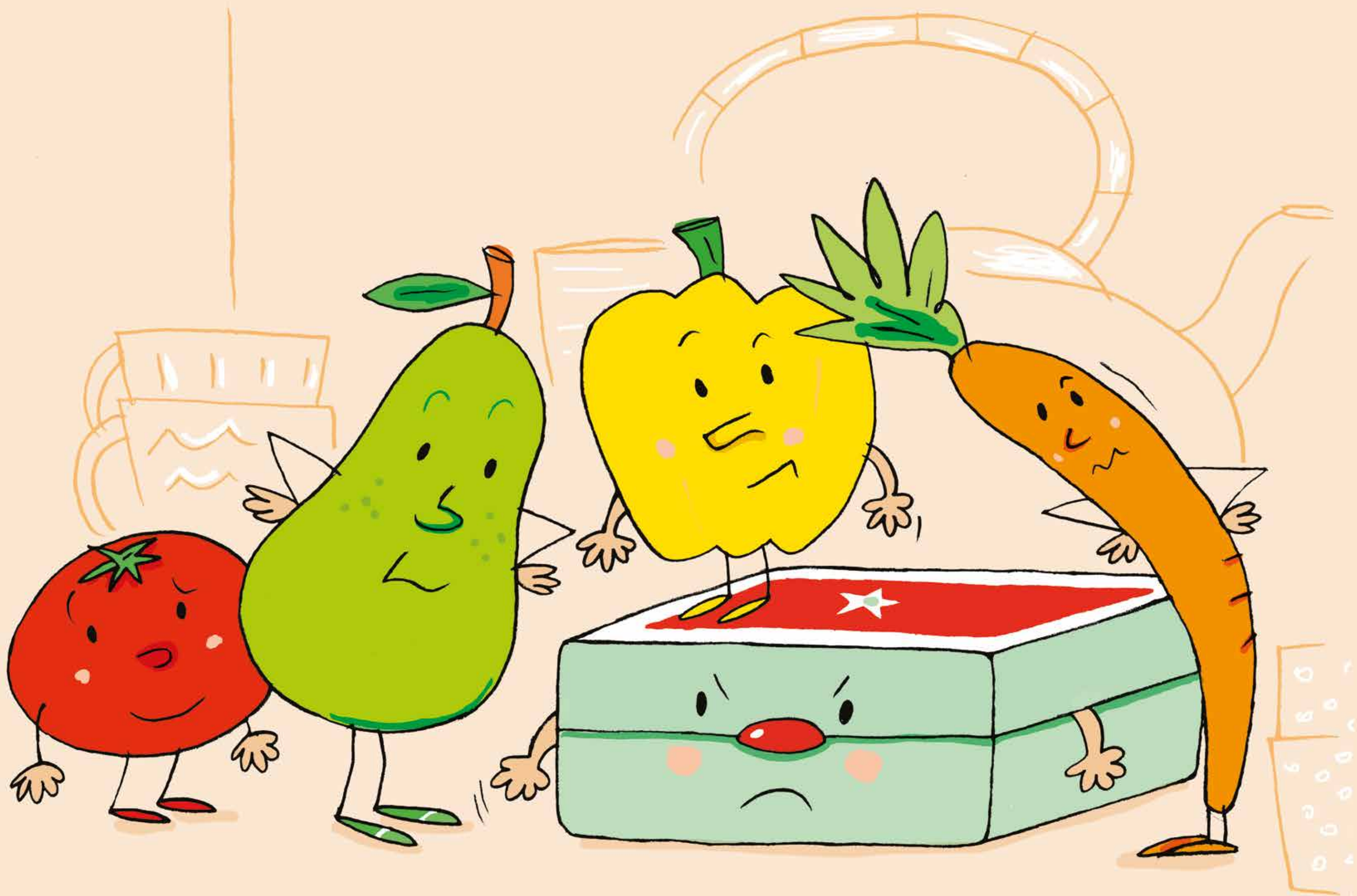
“Het lijkt wel alsof jullie dat niet erg vinden”, antwoordt Red een beetje boos.

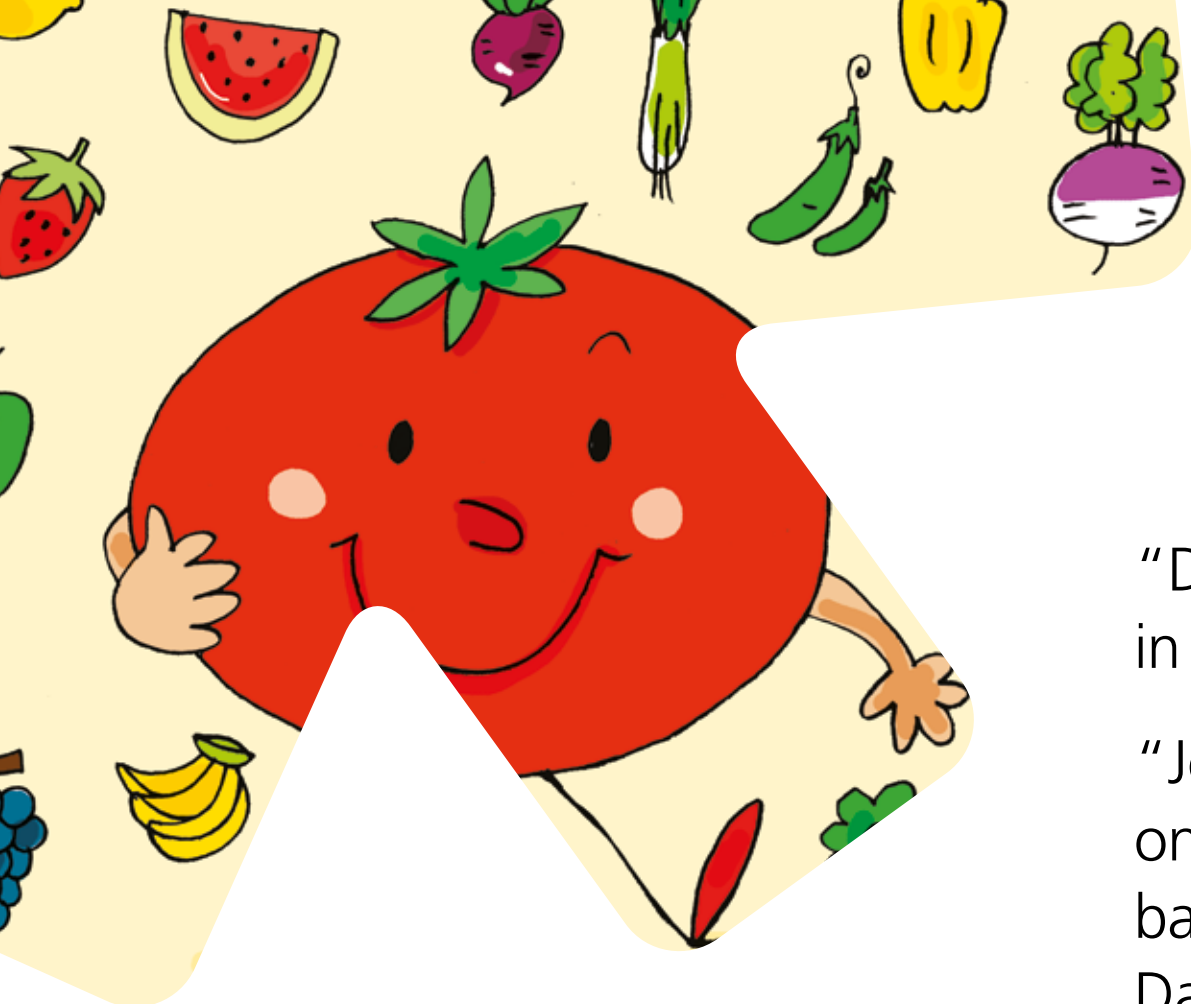
“Uiteraard vinden we dat erg”, zucht Peertje Groen.

“Maar wat doe je eraan? Wij kunnen nooit op tegen het zoete chocoladebroodje of dat luxebroodje uit de winkel.”

Mogelijke sleutelvragen

- › Wat vind je van het antwoord van Peertje Groen?
- › Als jij mag kiezen, waar kies je dan voor? Waarom?





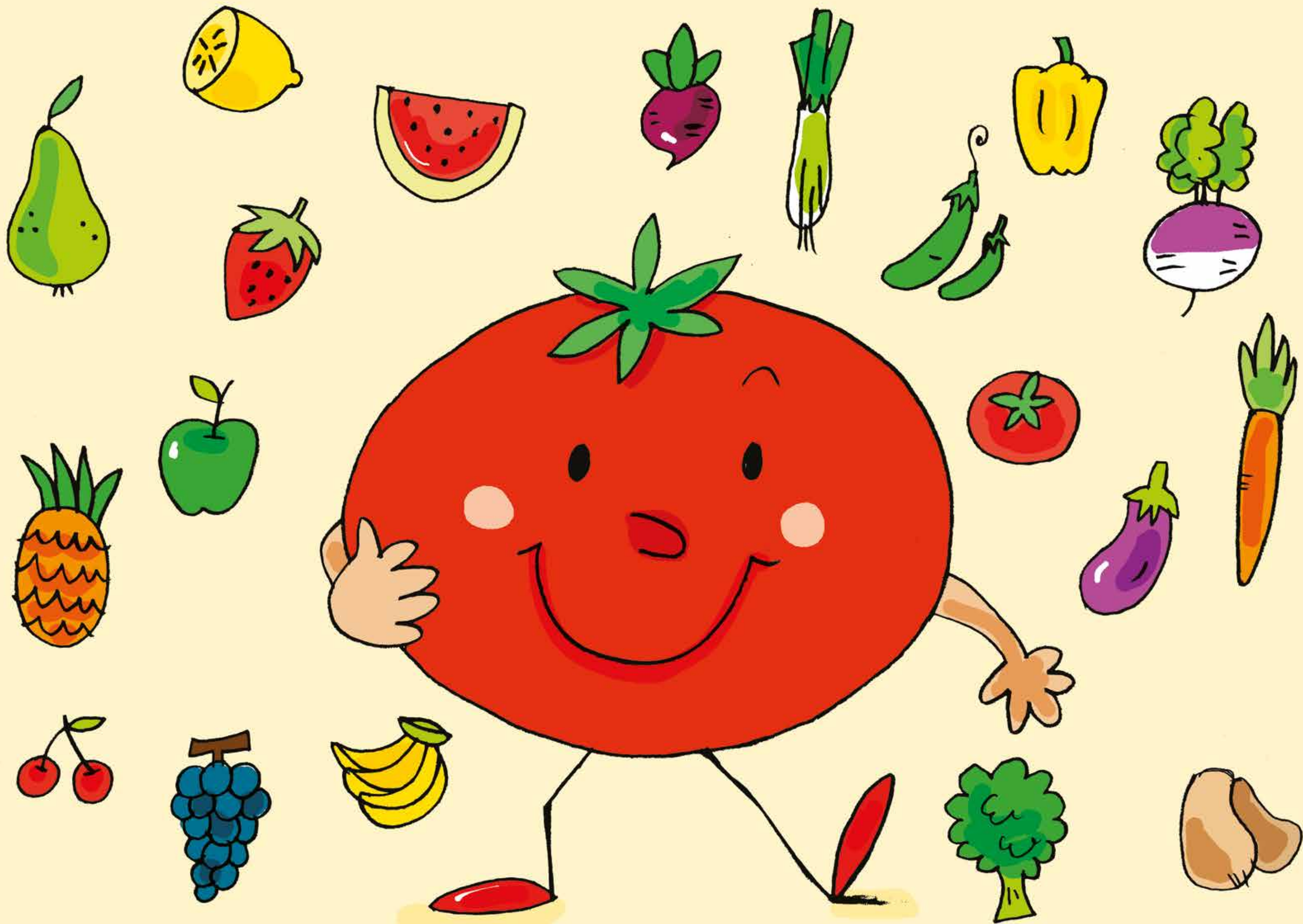
“Daar ben ik het niet mee eens!”, mengt Tomaatje Rood zich in het gesprek.

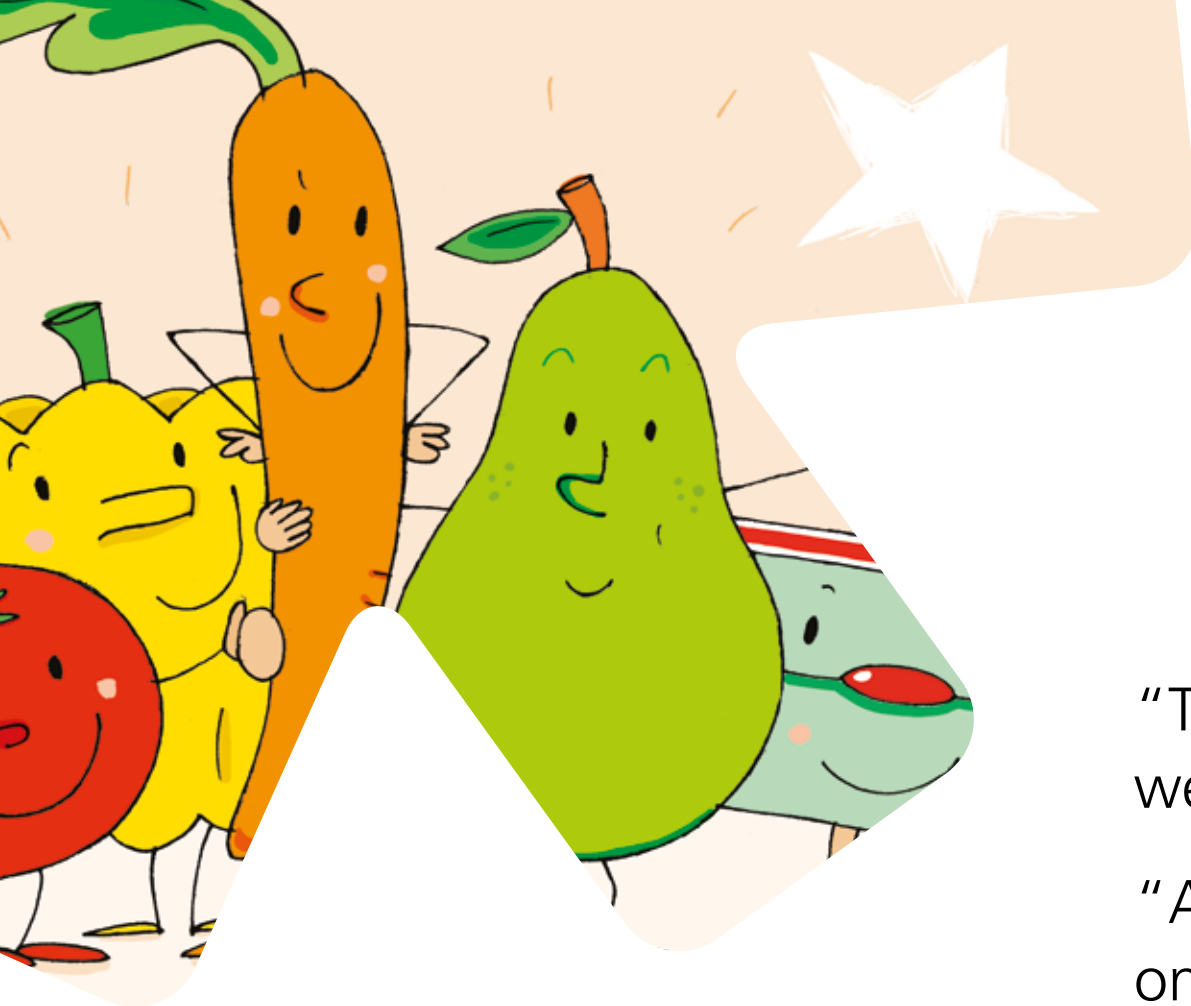
“Jongens, meisjes, we mogen wel eens wat fierder zijn op onszelf! Kijk maar naar onze mooie vormen en kleuren. We barsten van de vitamientjes! We blaken van gezondheid! Daar kan geen chocoladebroodje tegenop!”

Mogelijke sleutelvragen

- › Hoe komen fruit en groenten aan al die vitamientjes?
- › Waar zijn vitamientjes goed voor? Kunnen we dat uitzoeken?
- › Zitten er ook vitamientjes in een chocoladebroodje? Wat dan wel? (meel, suikers, vetten, ...)
- › Waar komen fruit en groenten vandaan? Wat hebben ze nodig om te kunnen groeien?
- › En wat met een banaan of een ananas? Waar komen die vandaan?
- › Kunnen we dat land terugvinden op de wereldbol?
- › Hoe geraakt Banaan of Ananas hier (boot, vliegtuig)? Wat vind je daarvan?

TIPS Het kaMOShibai-verhaal 'De ananasboot' sluit hierbij aan en legt de link tussen het thema voeding en klimaat (voedselkilometers).

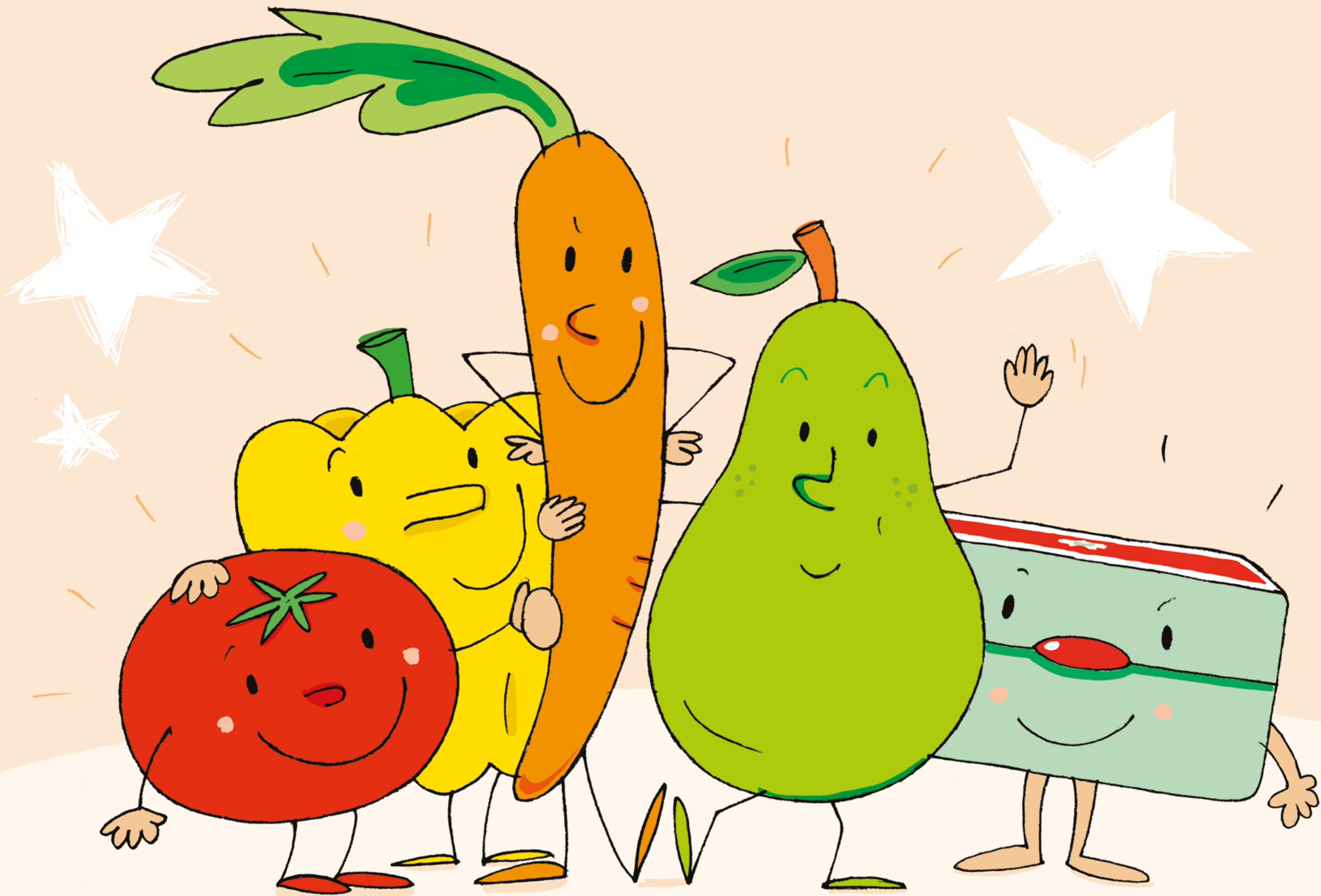




“Tomaat heeft gelijk”, bromt Paprikaatje Geel. “Ik denk dat we er moeten voor zorgen dat ze ons zien.”

“Allemaal goed en wel”, zucht Red, “maar hoe kunnen ze ons zien als we hier in het donker liggen?”

“Dat is toch simpel”, zegt Worteltje Oranje strijdvaardig.
“We komen met z’n allen uit de kast!”





“Ik zie dat helemaal zitten!”, juicht Peertje Groen. “Ik ook!”
“Ik doe mee!”

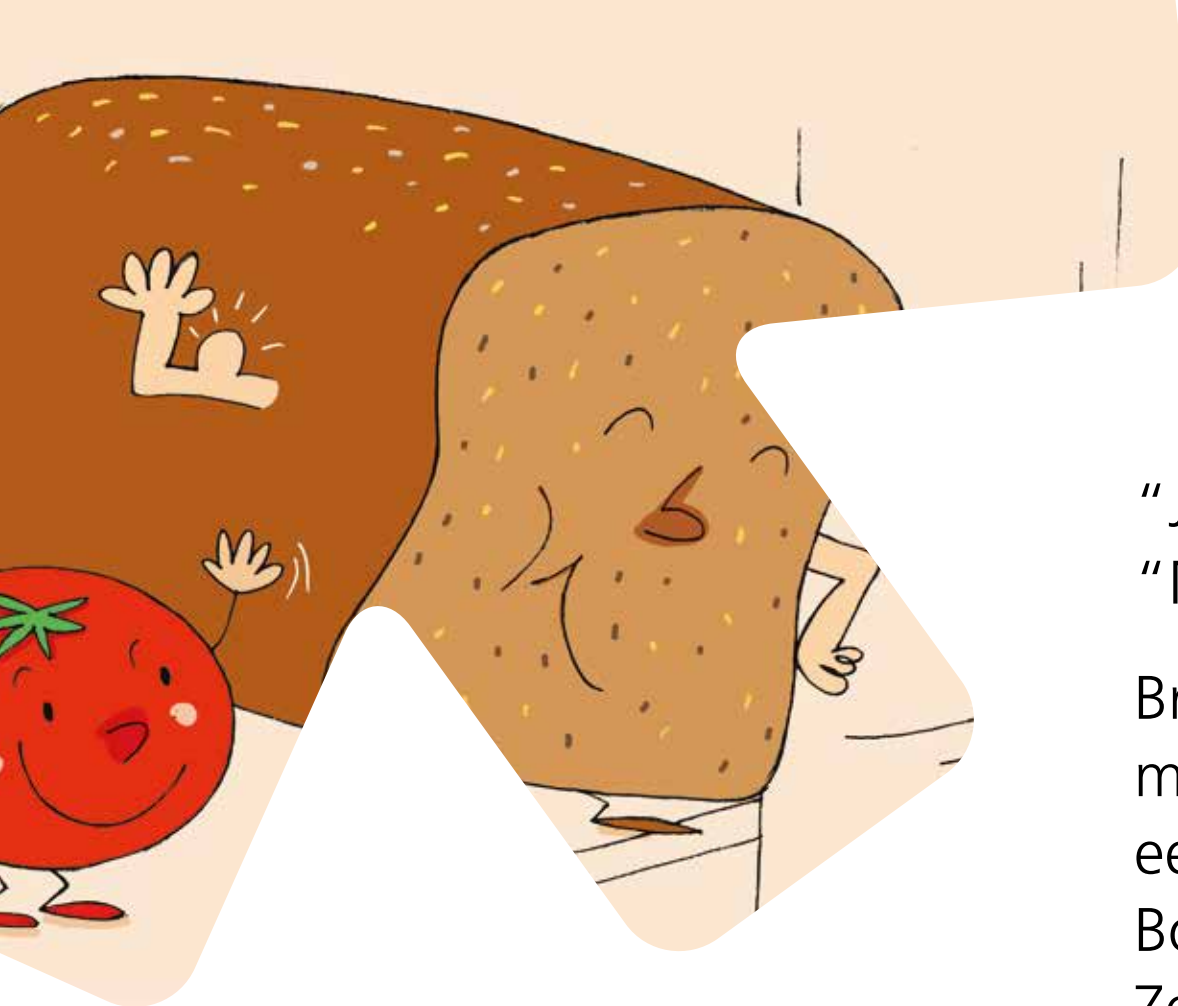
Met al hun krachten duwen de vrienden tegen de kastdeur.
Het is hard werken. Maar de deur wijkt voor geen meter.

Net als de vrienden de moed willen opgeven, horen ze achter
zich een zware stem: “Hebben jullie hulp nodig?”

Mogelijke sleutelvragen

- › Wat is een meter? Hoe kunnen we dat te weten komen?
- › Wie kan een meter aanwijzen / tekenen (bv. op de grond)?
- › Wie zou er achter de geheimzinnige stem zitten?





“Jippie!”, juicht Red.

“Met Broodje Bruin is deze klus meteen geklaard.”

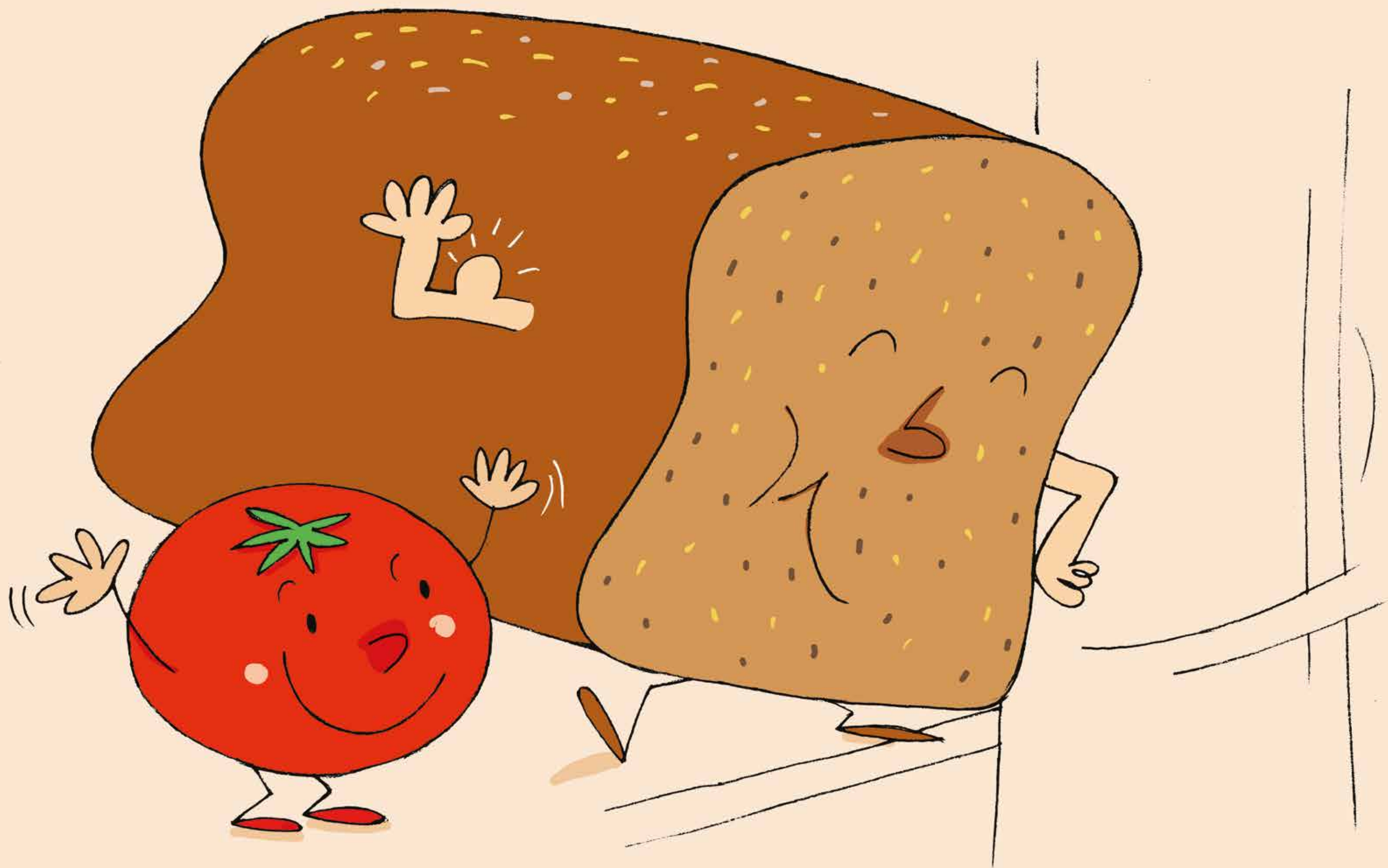
Broodje Bruin is een pracht van een brood: de perfecte mengeling van verschillende graantjes met daarbovenop een dun laagje zonnebloempitjes. Jammie! Lek-ker! Bovendien is Broodje Bruin zo sterk als een berin. Ze plaatst haar bruingebakken schouder tegen de kastdeur. In een wip vliegt de kastdeur open.

Mogelijke sleutelvragen

- › Wie lust er graag boterhammetjes? Welke lust je graag (wit, bruin, graantjes of niet)? Waarom?
- › Hoe en door wie wordt brood gemaakt? Hoe krijgen we boterhammetjes uit een brood?
- › Wat heb je graag bij je boterham? Waar komt je beleg vandaan, denk je? (bv. vlees = kip, koe, ...)
- › Door wie wordt het beleg tussen je boterhammetjes gemaakt? Hoe gebeurt dat dan?

TIP Hou een blinde proefertjeswedstrijd: de kinderen proeven geblinddoekt verschillende soorten brood (zonder beleg). Ze vertellen welke ze het lekkerste vinden en waarom.

UITDAGING Kunnen we zelf gezond en duurzaam boterhammenbeleg maken? Hoe beginnen we daaraan? Waar vinden we de informatie/recepten? → www.velt.nu/ecosmos.





“Wat nu?”, vraagt Broodje Bruin.

“Volg mij maar”, antwoordt Paprikaatje Geel. “Ik heb een plan. Brood, jij gaat op je kant staan. Dan volgt Red, daarna ik, en dan volgen Tomaat en Peer. Als laatste komt Wortel aan de beurt.”

Als echte circusacrobaten klauteren de vrienden op en over elkaar. Algauw bereikt Worteltje Oranje het blad van de tafel. Als een echte superwortel trekt hij zijn vrienden over de rand.

“OK, en nu aan het werk!”, zegt Paprikaatje Geel.

Mogelijke sleutelvragen

- › Hoe komt het dat de vrienden zo lenig en sterk zijn? → Vitamientjes, vezels, ...
- › Wie is er al eens naar het circus geweest? Wat zag je toen allemaal?
- › Kunnen we zelf ook een beetje circusacrobaten worden? Zullen we daarop oefenen?





“Wat is hiér gebeurd?!”, roept mama als ze met Brecht en Lopke thuiskomt. Op de keukentafel ligt een pracht van een rode brooddoos, gevuld met lekker brood, groentjes en fruit in wel alle kleuren van de regenboog.

“Wauw!”, roepen Lopke en Brecht in koor.

“Wat mooi! Het ziet er heerlijk uit”, juicht Lopke.

“Dat is nogal wat anders dan dat broodje uit de winkel.”, zegt Brecht.

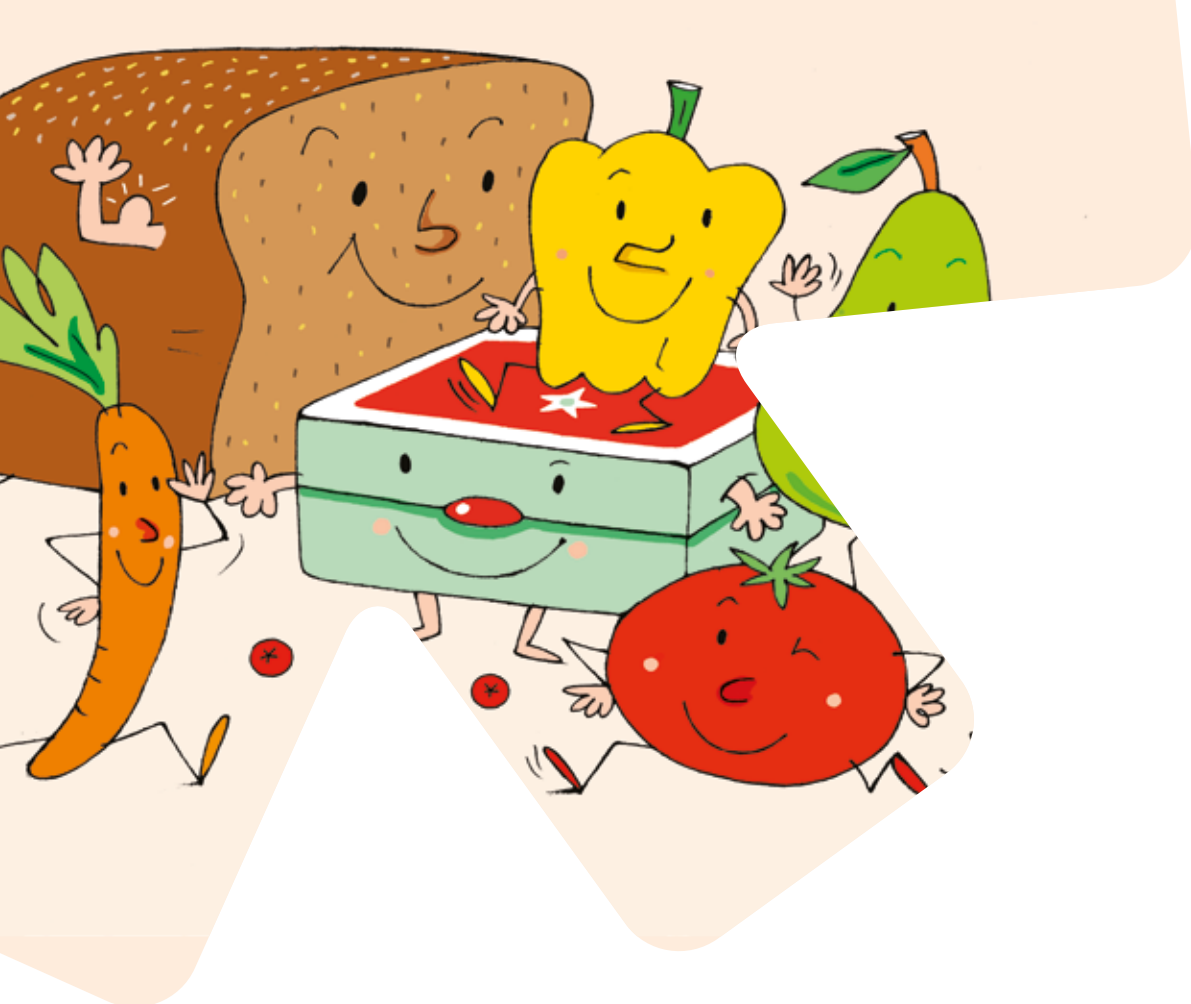
“Ik weet alvast wat ik morgen mee naar school wil.”

En Red? Die glundert.

Mogelijke MOS-acties

1. Laat de kinderen hun brooddoos personaliseren door ze bv. een gezichtje te geven, een naam die ze zelf mogen kiezen, ... Geef de brooddoos van de kinderen regelmatig een forum in de klas (bv. tijdens een kringgesprek/praatronde). Prikkel de fantasie van de kinderen en laat ze zelf verhalen verzinnen over de avonturen van hun brooddoos en het voedsel dat hij/zij dagelijks vervoert. Bewaak dat de kinderen de door hen gegeven naam van hun brooddoos gebruiken. Zo kweken ze een relatie met hun brooddoos.
2. Delen is het nieuwe hebben. Gooi open die brooddozen en organiseer een brooddozenpotluck! Spreek dit vooraf wel goed af met de ouders en collega's. Maak duidelijke afspraken met ouders en kinderen wat er wel/niet in de brooddozen mag (bv. snoep, koek, ...). Laat je leiden door de omgekeerde voedingsdriehoek. De brooddozenpotluck is een leuke manier om elkaars voedsel-cultuur en andere smaken te ontdekken. Herhaal deze actie regelmatig (bv. met de seizoenen).
3. Daag de kinderen uit om de gezondste, duurzaamste, kleurrijkste, lekkerste, ... gevulde brooddoos mee naar school te brengen.
4. Zin om soep met de kinderen te maken? Doe het eens anders en ga aan de slag met de MOS-actiefiche 'Soep met ballen!'.
www.mosvlaanderen.be
→ Basisonderwijs - inspiratie





RED DE BROODDOOS

- › **DOELGROEP:** 1ste kleuters - 2de leerjaar
- › **VERHAAL:** Herwig Kevelaerts
- › **ILLUSTRATIES:** Leen Van Durme